

Statsrevisorerne Sekretariat
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
27-07-2026

J nr. 2024-4653

Akt-id 789088

Ministerredegørelse til Statsrevisorerne vedrørende beretning 12/2025 om udbygning af elnettet

Jeg vil hermed afgive svar til Statsrevisorerne, hvor jeg forholder mig til Rigsrevisionens beretning om Energinets udbygning af elnettet, samt hvilke foranstaltninger, den har givet anledning til.

Jeg ser med stor alvor på Rigsrevisionens beretning og Statsrevisorernes bemærkninger. En hurtigere udbygning af elnettet er afgørende, og forsinkelserne i Energinets projekter er ikke acceptable. Jeg noterer mig, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet de seneste år har iværksat en række indsatser for at skærpe tilsynet med Energinet, og at Energinet har igangsat en række indsatser for at sikre en forbedret projektstyring. Derudover har regeringen i regeringsgrundlaget annonceret en akutplan for elnettet. Der blev indgået en politisk forståelse herom 29. juni 2026. Endvidere har regeringen tilkendegivet, at der skal udarbejdes en ny *Energiinfrastrukturplan 2035*, der skal understøtte en bedre udnyttelse og udbygning af elnettet på mellemlang sigt.

Ministerredegørelsen indeholder følgende afsnit, som uddybes nedenfor:

1. Indledende bemærkninger.
2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets tilsyn med Energinet og netudbygningen.
3. Tiltag til at reducere udbygningsbehovet og bidrage til hurtigere udbygning.
4. Konsekvenser af Energinets forsinkelser og Rigsrevisionens anbefaling.
5. Energinets interne opfølgning.
6. Afslutningsvise kommentarer.

Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

Holmens Kanal 20
1060 København K

T: +45 3392 2800
E: kefm@kefm.dk

www.kefm.dk

1) Indledende bemærkninger

Min redegørelse omfatter den kritik, der rettes mod hhv. Energinets styring af udbygningen af elnettet, som statsrevisorerne finder kritisabel, og kritikken af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, som vurderes at have ”*reageret for sent i deres tilsyn, selv om forsinkelserne har været stigende.*”

Jeg er enig i, at der har været et behov for en markant styrkelse af Energinets projektstyring og noterer mig, at ministeriet i tidligere svar til Rigsrevisionen har tilkendegivet, at det intensiverede tilsyn med Energinets netudbygning, der blev igangsat i efteråret 2024, burde have været igangsat tidligere.

Det skal være tydeligt og gennemsigtigt, hvordan ministeriet fører tilsyn med Energinet, samt hvordan der følges op på evt. forsinkelser eller udfordringer med udbygningen af elnettet. Ministeriets tiltag på tilsynsområdet fremgår af afsnit 2.

Derudover anerkender jeg, at både kapaciteten i elnettet og Energinets forsinkelser er vigtige problemstillinger, som kan have konsekvenser for den grønne omstilling. Uddybning af politiske tiltag de senere år, der skal sikre hurtigere netudbygning fremgår af afsnit 3, og ministeriets overvejelser om konsekvensvurderinger af forsinkelser fremgår af afsnit 4.

Jeg noterer mig, at Energinet har igangsat en række interne tiltag mhp. bedre projektstyring, som fremgår af afsnit 5. Herunder adresseres det ligeledes, hvordan ministeriet vil følge op på tiltag i Energinet. Derudover vedlægges en udtalelse fra Energinet i bilag, som indeholder Energinets bemærkninger til kritikken.

Rigsrevisionens beretning handler om forsinkelser i udbygningen af elnettet, og er offentliggjort i april 2026. Undersøgelsesperioden er 1. januar 2023 - 30. juni 2025. Jeg noterer mig, at Energinet efterfølgende i stigende grad har erkendt, at der i de kommende år er *kapacitetsudfordringer* i nettet, som Energinet tilkendegiver, er en følge af en stigning i efterspørgslen på tilkoblinger. Energinet indførte som resultat heraf 2. marts 2026 en tremåneders midlertidig pause i nye nettilslutninger og har endvidere ved pausens ophør 3. juni indført en ny model for større tilslutninger, som indbefatter, at man først vil underskrive nye nettilslutningsaftaler til efteråret.

Den detaljerede ministerreddegørelse adresserer de tiltag, der er gennemført i undersøgelsesperioden i relation til *forsinkelserne*, men regeringens udspil til en akutplan for elnettet og ny *energiinfrastrukturplan 2035* skal adressere de *kapacitetsudfordringer*, som Energinet har erkendt efter undersøgelsesperioden. Jeg er meget opsat på at skabe rammerne for, at Energinet kan eksekvere hurtigere mhp. at sikre maksimal udbygningshastighed og effektiv udnyttelse af elnettet på langt sigt. Jeg har en klar forventning om, at Energinet leverer på deres forpligtelse i den forbindelse.

Oversigt over Statsrevisionens opsummering af kritikpunkter samt KEFM's bemærkninger

	Statsrevisorernes bemærkninger til beretningen	KEFM bemærker
KEFM	Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er gentagne gange siden starten af 2023 blevet gjort opmærksom på store og stigende forsinkelser i Energinets projekter.	KEFM anerkender, at det intensiverede tilsyn med Energinets netudbygning, der blev igangsat i efteråret 2024, burde have været igangsat tidligere. Ministeriets tilsyn med Energinet er derudover blevet styrket med en række indsatser. Dette beskrives i afsnit 2.
	Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har et tilstrækkeligt grundlag for at føre tilsyn, men har reageret for sent på de informationer, som de har fået gennem deres tilsyn.	Dertil bemærkes, at KEFM både før og under undersøgelsesperioden, 1. januar 2023 - 30. juni 2025, har igangsat samt arbejdet med en række initiativer, der har til formål at øge hastigheden i udbygningen af elnettet eller at reducere udbygningsbehovet. Disse beskrives i afsnit 3. KEFM har desuden skærpet procedure for håndtering af informationer, der tilgår i tilsynsregi, samt kobling med relateret politisk arbejde. Dette beskrives i afsnit 2.
	Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har primo februar 2026 taget initiativ til at igangsætte en ekstern analyse af rammerne for Energinet. Rigsrevisionen finder, at dette kunne have været iværksat tidligere.	Regeringsgrundlaget indeholder målrettede tiltag vedr. Energinet. KEFM bemærker, at tidligere minister kommunikerede offentligt om intentionen om at igangsætte analyse, men bemærker ligeledes, at den nye regering ikke har taget endeligt stilling til scope for en analyse. KEFM arbejder derfor på et oplæg til en analyse. Beskrives i afsnit 2.
Energinet	Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har ikke beregnet, hvad Energinets forsinkelser betyder for CO₂-udledningen eller for tilslutningen af nye solcelle- og vindmølleparker.	Det anerkendes, at både kapaciteten i elnettet og Energinets forsinkelser er vigtige problemstillinger, som KEFM følger tæt. Der redegøres for, hvordan KEFM adresserer mulige påvirkninger af potentielle forsinkelser i elnetudbygningen samt kapacitetsudfordringer i elnettet i afsnit 4.
	Energinet har systematisk undervurderet, hvor lang tid, det tager at gennemføre deres projekter. Energinet angiver både interne og eksterne forhold som årsager til forsinkelserne. Energinets forklaringer på årsagerne til forsinkelserne er ikke entydige og viser ikke, hvordan Energinet kan undgå fremtidige forsinkelser.	KEFM er enig i Rigsrevisionens kritik og noterer, at Energinet har igangsat tiltag, som skal bidrage til hastigheden i elnetudbygningen. KEFM følger de igangsatte tiltag og effekterne af disse. For så vidt angår årsager til forsinkelser noterer KEFM, at Energinet har redegjort herfor. Adresseres i afsnit 5.
	Hastigheden i udbygningen af elnettet skal mere end fordobles fra 120 km til 250 km elnet årligt, hvis Energinets forventede udbygning af elnettet i 2050 skal nås. Siden udarbejdelsen af den seneste langsigtede udviklingsplan i maj 2024 er der færdiggjort 206 km elnet ud af de 490 km elnet, som der ifølge planen var behov for pr. 1. januar 2026. Ifølge projekternes oprindelige tidsplaner skulle endnu flere strækninger have været færdiggjort.	En udtalelse fra Energinet er vedlagt redegørelsen i bilag.

2) Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets tilsyn med Energinets udbygning af elnettet

Det fremgår af Rigsrevisionens beretning, at *"Ministeriet er gentagne gange siden starten af 2023 blevet gjort opmærksom på store og stigende forsinkelser i Energinets projekter. Ministeriet har i deres tilsyn peget på behovet for en bedre planlægning, men har reageret for sent i forhold til de konkrete udfordringer. Ministeriet har igangsat en række initiativer, som det endnu er for tidligt at vurdere effekten af."*

Det fremgår desuden af Rigsrevisionens beretning, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet gennemførte *"et særskilt tilsynsforløb fra efteråret 2024 til juni 2025"* med Energinets udbygning af eltransmissionsnettet, samt at ministeriet *"er enige med Rigsrevisionen i, at der kunne have været igangsat en målrettet tilsynsindsats med Energinet tidligere."* Statsrevisorerne *"kritiserer, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har reageret for sent i deres tilsyn, selv om forsinkelserne har været stigende."*

Jeg deler Statsrevisorerne synspunkt om, at der er blevet reageret for sent i tilsynet med Energinet på oplysninger om forsinkelser i udbygningen af elnettet.

2.1. Redegørelse for ministeriets tilsyn under den tidligere regering

Styrket styring af ejerskabsvaretagelsen

Som Rigsrevisionen citeres for ovenfor, er der i de seneste år gennemført en række tiltag for at understøtte en hurtigere udbygning af eltransmissionsnettet. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet erkender, at der ikke kan dokumenteres en intern sagsgang fra oplysninger tilgået ministeriet i tilsynsregi om forsinkelser i Energinets anlægsportefølje og til de politiske initiativer, der skal sikre bedre rammevilkår for en hurtigere elnetudbygning, der er blevet arbejdet med parallelt, jf. afsnit 3. Ministeriet har som resultat ændret sin tilgang til dele af ejerskabsvaretagelsen. Ministeriet har pr. 1. januar 2026 implementeret en organisationsændring med henblik på en styrket koordineret styring af selskabet, herunder udviklet en ny fast procedure for opfølgning på informationer vedrørende Energinet, der tilgår ministeriet i et ejerregi, med henblik på at sikre tydelige og dokumenterede sagsgange. Proceduren er pr. juni 2026 under implementering. Som led i den styrkede styring af ejerskabsvaretagelsen har ministeriet ligeledes genbesøgt en række tilgange i udførelsen af ejerskabsvaretagelse - bl.a. opdaterede retningslinjer, mødeformater, materialer, ejerfastsatte måltal mv. De nye tilgange er under implementering og forventes fuldt implementerede i 2026.

Styrket tilsyn med Energinet

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har specifikt styrket det ejermæssige tilsyn med Energinets porteføljestyling, herunder via kvartalsvis orientering til minister og Folketinget i et offentligt tilgængeligt kvartalsvist porteføljeoverblik over transmissionsprojekter, jf. <https://energinet.dk/anlaegsprojekter/status/>. En lang række partier bakker op om den styrkede rapportering over for Folketinget, jf. *Aftale om politisk*

inddragelse i Energinets porteføljerapportering og tiltag til en hastigt øget elnetudbygning af januar 2026. Jeg påtænker at fortsætte den kvartalsvis orientering af Folketinget i dette offentligt tilgængeligt kvartalsvise porteføljeoverblik over Energinets transmissionsprojekter.

Intensiveret tilsyn i Energistyrelsen

Energistyrelsen har styrket tilsynet med Energinets projekter i etableringsfasen, hvilket bliver beskrevet som ”*det intensiverede tilsyn*”. Det intensiverede tilsyn blev igangsat i efteråret 2024, bl.a. i forlængelse af Energinets såkaldte replanlægning i august 2024. Energistyrelsen har desuden udarbejdet et principnotat til Energinet om retningslinjerne for Energinets orientering til Energistyrelsen om væsentlige ændringer i Energinets § 4-godkendte projekter. Ud over det specifikke tilsyn med Energinets prognoseopdatering, som blev afsluttet og afrapporteret over for Folketinget 4. juni 2025, har Energistyrelsen intensiveret tilsynet med status og fremdrift for Energinets projekter i etableringsfasen, så Energinet *kvartalsvist* skal afrapportere om væsentlige ændringer i tid, økonomi og scope. Afrapporteringen følges op af et tilsynsmøde. Første rapportering i dette intensiverede tilsyn var Energinets kvartalsvise orientering for 4. kvartal 2024. På baggrund af Energinets orientering vurderer Energistyrelsen, om ændringen giver anledning til fornyet § 4-godkendelse (tillæg til § 4).

Endelig har Energistyrelsen et øget fokus på tendenser og opmærksomheder for porteføljen generelt og har indført et fast punkt på dagsordenen til de halvårslige tilsynsmøder med Energinets netplanlægning, hvor Energinet skal orientere herom. Energinet skal endvidere, til de kvartalsvise orienteringer om væsentlige ændringer, i et notat redegøre kort om tendenser og opmærksomheder for porteføljen generelt.

Styring af ejerskabsvaretagelsen og tilsynet med Energinet

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har oplyst mig, at der er igangsat en kortlægning af Energistirelsens tilsyn med Energinet, som blev afsluttet i foråret 2026. På baggrund af kortlægningen vil ministeriet implementere et nyt tilsynskoncept med Energinet efter sommeren 2026 med henblik på at understøtte efterlevelse af ministeriets tilsynsforpligtelse bl.a. ved at tydeliggøre rolle- og ansvarsfordeling.

2.2. Ekstern analyse af Energinet

Rigsrevisionen konkluderer bl.a. i beretningen, at: ”*Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har primo februar 2026 taget initiativ til at igangsætte en ekstern analyse af rammerne for Energinet. Rigsrevisionen finder, at dette kunne have været iværksat tidligere.*”

Jeg er enig i behovet for opdaterede rammer for Energinet. Hertil har vi i regeringsgrundlaget beskrevet, at der skal arbejdes med at ”*fokusere Energinets arbejde på de mest centrale opgaver, så der sikres maksimal udbygningshastighed og effektiv udnyttelse på lang sigt, der holder omkostningerne nede for forbrugere og virksomheder. Der skal ske en opdatering af de lovgivningsmæssige rammer for Energinet med fokus på at fremtidssikre regulering og Energinets opgaveportefølje*”

For så vidt angår en ekstern analyse har Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet oplyst mig, at der forud for valget *ikke* blev igangsat en ekstern analyse, da udbudsprocessen samt de nærmere rammer og afgrænsninger for en sådan ikke var færdig-udarbejdet inden valgets udskrivelse. Jeg ser en ekstern analyse som et relevant redskab til at få et skarpt og uafhængigt blik på styringen og rammerne for Energinet. Derfor er jeg positiv over for at igangsætte en bredere analyse af Energinet, der kan belyse, om de nuværende regulatoriske og styringsmæssige rammer i tilstrækkelig grad matcher de krav, som i dag stilles til opgaveløsningen – og de forventninger, vi har til fremtiden. Jeg har derfor bedt Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet om at udarbejde et oplæg til proces og rammer for en ekstern analyse. Det skal sikre et solidt grundlag for at tilrettelægge en analyse, der både er fagligt stærk og handlingsorienteret. Samtidig mener jeg, at en ekstern analyse skal ses i sammenhæng med regeringsgrundlagets øvrige initiativer om en samlet *Energiinfrastrukturplan 2035* samt ønsket om at give Energinet et ”*udvidet mandat til at planlægge og udbygge elnettet proaktivt*”. En ekstern analyse skal netop bruges der, hvor et uafhængigt og eksternt blik kan skabe reel merværdi og styrke beslutningsgrundlaget fremadrettet.

3) Tiltag til at reducere udbygningsbehovet og bidrage til hurtigere udbygning

Statsrevisorerne hæfter sig ved at ”*Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet er gentagne gange siden starten af 2023 blevet gjort opmærksom på store og stigende forsinkelser i Energinets projekter*” og ”*Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har et tilstrækkeligt grundlag for at føre tilsyn, men har reageret for sent på de informationer, som de har fået gennem deres tilsyn*”

Uagtet ovenstående erkendelse af, at det intensiverede tilsyn ikke blev igangsat hurtigt nok, og at der ikke kan dokumenteres en intern sagsgang fra oplysninger tilgået ministeriet i tilsynsregi om forsinkelser i Energinets anlægsportefølje og til de politiske initiativer, har ministeriet oplyst mig om, at der er blevet reageret på problematikken. Ministeriet bemærker hertil, at der både før, under og efter undersøgelsesperioden (1. januar 2023 - 30. juni 2025) er igangsat samt arbejdet med en række initiativer, der har til formål at øge hastigheden i udbygningen af elnettet eller at reducere udbygningsbehovet.

Allerede i 2022 blev det besluttet at nedsætte en national energikrisestab (NEKST), bl.a. en specifik arbejdsgruppe Hurtigere udbygning af elnettet. I arbejdet blev der blandt andet inddraget erfaringer og konklusioner fra igangsatte analyser i regi af *Aftale om Grøn Strøm og Varme 2022*. Her er der bl.a. set på mere proaktiv udbygning af transmissionsnettet, sikring af arealer til udbygning af elnettet, øget gennemsigthed om nettilslutning for VE-opstillere og incitamenter til hurtigere netudbygning.

Arbejdet i NEKST har bidraget til en række gennemførte politiske tiltag i undersøgelsesperioden. Her kan fremhæves såkaldte *fremskyndelsesområder*, som indgik i poli-

tisk *Aftale om hurtigere og mere effektiv udbygning*. Det forventes, at enkelte større projekter kan etableres 1-3 år hurtigere som følge af hurtigere tilladelsesprocesser ved fremskyndelsesområder. Det bemærkes, at størstedelen af Energinets forsinkede elnetprojekter, som er omfattet af Rigsrevisionens undersøgelse, er udviklet, godkendt og igangsat, før ovenstående tiltag kan nå at få virkning.

Et andet tiltag, der kan fremhæves er, at det er besluttet og implementeret i 2025, at *undtage jordkabler og stationer fra krav om screeningsafgørelse*. Dette vil betyde, at Energinet ifm. kabel- og stationsprojekter ikke længere er forpligtet til at foretage den screening, som relevante myndigheder bruger til at vurdere, om der er behov for en mere omfattende miljøvurdering ifm. projektet. Ministeriet bestilte en vurdering af tiltagets konsekvenser, som Energinet har leveret 7. maj (efter Rigsrevisions undersøgelses afslutning). De har foretaget en indledende analyse af de tidsmæssige besparelser af fritagelsen for screeningspligt, der viste ”*en potentiel tidsmæssig gevinst for op imod 80 % af de projekter (145 projekter), der indtil 1. januar 2026 var omfattet af miljøvurderingsloven. Gevinsten er størst for nye projekter i idé- og modningsfasen, hvor den ændrede proces kan indarbejdes fra start. Generelt vurderes det for projekter i idé- og modningsfasen, at 70 % af disse kan opnå en tidsbesparelse på 6–12 måneder*”.

Samlet set blev der i undersøgelsesperioden gennemført forhandlinger med inddragelse af branchen og relevante interessenter (i NEKST-regi), forhandlet og vedtaget en række politiske aftaler, forberedt og vedtaget lovgivning (status er afhængig af de enkelte lovforslag og bekendtgørelser) efter de kadencer, som er veletablerede for lovgivning i Danmark. Flere initiativer er igangsat i undersøgelsesperioden, og vil derfor først træde i kraft eller få virkning senere jf. ovenstående eksempel.

Det bemærkes, at det kan være vanskeligt at kvantificere effekten af enkelte tiltag, idet en række tiltag har en mere understøttende og præventiv karakter. Fx har flere tiltag til formål at understøtte en mere effektiv udnyttelse af de eksisterende net samt reducere risikoen for, at Energinets eksisterende infrastruktur ikke kan udvides.

For de tiltag, som medfører en forkortet proces for udbygningen, og hvor effekten kan kvantificeres, vil ministeriet følge op fremover i regi af *porteføljeoverblikket* og derved monitorere udviklingen i forsinkelserne i netudbygningen. Ministeriet vil på tilsyns- og ejerskabsmøder, som en del af dagsordenspunktet vedr. projektporteføljen, løbende gøre status på, om initiativerne over tid sætter sig i færre forsinkelser. Ministeriet oplyser desuden, at der hertil er kvalitativ dialog med Energinet om, hvorvidt de oplever, at de enkelte initiativer har den ønskede effekt. Ministeriet bemærker dog, at for de tiltag, som har til formål at understøtte en mere effektiv udnyttelse af de eksisterende net samt reducere risikoen for, at Energinets eksisterende infrastruktur ikke kan udvides, kan effekten ikke opgøres kvantitativt.

Akutplan og Energiinfrastrukturplan 2035

Rigsrevisionens undersøgelse blev igangsat med fokus på Energinets forsinkelser i udbygningen af elnettet. Der er dog i dag en generel udfordring med kapacitetsbegrænsning i elnettet, som Energinet angiver skyldes en uforudset markant stigning i efterspørgslen efter nettilslutning. Denne problemstilling kan ikke løses ved hurtigere netudbygning alene. Derfor vil jeg også fremadrettet have fokus på tiltag, som kan bidrage til at understøtte en mere effektiv udnyttelse af de eksisterende net.

Den nuværende kapacitet i elnettet prioriteres til de projekter, der politisk vurderes vigtigst, herunder elektrificering de næste mange år. Derfor er der opnået politisk forståelse med en række af Folketingets partier for en akutplan, som indebærer mulighed for Energinet og DSO'erne til at prioritere mellem nettilslutning ud fra kundedekategorier. Derudover indføres der mulighed for afvisning af nettilslutningsansøgninger og en præcisering af Energinets og netvirksomhedernes skønsmæssige tilslutningskompetence. Lovforslag herom er sendt i høring 30. juni 2026.

På længere sigt vil jeg udarbejde en ny *Energiinfrastrukturplan 2035*. Som det fremgår af regeringsgrundlaget, skal planen ”*understøtte en bedre udnyttelse og udbygning af elnettet på mellemlang sigt. Og på lang sigt skal der prioriteres en målrettet udbygning af transmissions- og distributionsnet med særligt fokus på mere effektiv udnyttelse i form af f.eks. samplacering af vedvarende energianlæg med energintensivt forbrug mm.*”

Samtidig vil jeg gennemføre øvrige tiltag i regeringsgrundlaget, som skal sikre, at ”*Energinet får et udvidet mandat til at planlægge og udbygge elnettet proaktivt baseret på de politiske mål og forventet efterspørgsel frem for kun konkrete behov. Endelig skal det sikres, at Forsyningstilsynet øger effektiviteten af godkendelser og ikke ubensigtsmæssigt bremser accelerationen af elektrificeringen*”. Jeg har desuden tænkt mig at følge op på regeringsgrundlagets passage om ”*hurtigere miljøgodkendelser, så nødvendige energiprojekter ikke forsinkes af lange sagsbehandlingstider*” med samme formål.

4) Konsekvenser af Energinets forsinkelser og Rigsrevisionens anbefaling

Af Statsrevisorernes bemærkninger fremgår det, at ”*Statsrevisorerne tilslutter sig Rigsrevisionens anbefaling om, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bør undersøge konsekvenserne af Energinets forsinkelser nærmere, så der bliver skabt overblik over, hvordan forsinkelserne påvirker opfyldelsen af klimamålet frem mod 2030*”.

Ministeriet oplyser, at Energinets forsinkelser af nettilslutninger og kapacitetsudfordringerne potentielt kan påvirke Danmarks udledninger på forskellige måder på hhv. produktions- og forbrugssiden. Forsinkelser af øget VE-produktion dvs. forsinkelser af VE-udbygning kan *for det første* potentielt have betydning for udledninger fra elproduktionen – dette dog kun såfremt de forsinkede VE-projekter medfører en stigning i dansk fossil elproduktion. *For det andet* kan en forsinket VE-udbygning potentielt påvirke udledninger i andre sektorer. Mindre VE-produktion kan sænke elprisen,

hvilket kan påvirke incitament til elektrificering i samfundet. For begge effekter vurderes risikoen ved Energinets forsinkelser at være meget begrænset. Ministeriet har oplyst, at det i forhold til forbrugssiden ikke er muligt at skønne over klimakonsekvenserne af de samlede forsinkelser i udbygningen af elnettet. Det skyldes, at forsinkelser af tilslutning af forbrugskunder kan have flere og modsatrettede konsekvenser for Danmarks udledninger. Fx kan en udskydelse af elektrificering af en fossilproduktion på kort sigt udskyde en reduktion, omvendt kan forsinkelsen også udskyde tilkobling af ny produktion eller udvidelse af eksisterende produktion, der på kort sigt kan udskyde en merudledning. Derudover kan en udskydelse få nogle aktører til at vælge et andet fossilt alternativ, der hverken påvirker produktion eller CO₂-udledninger.

Forsinkelserne kan alt andet lige øge den samlede implementerings- og omstillingsrisiko på klima- og energiområdet, hvilket kan forsinke omstillingen fra fossile til elbaserede løsninger, og dermed risikoen for, at CO₂-udledninger i 2030 bliver højere end skønnet.

Der bliver ved udarbejdelsen af Klimastatus og -fremskrivning generelt taget højde for risici, der modvirker eller forsinke projekters realisering ved, at projekter fx uden nettilslutningsaftale tildeles en lavere sandsynlighed og indfases over en længere periode. Derudover udarbejdes der visse følsomhedsberegninger for at belyse usikkerheder med forskellige dele af fremskrivningen, herunder fx udlandets elforbrug og elforbrug ifm. elektrolyse i Danmark. Der undersøges løbende mulighederne for metodeudvikling af Klimastatus og -fremskrivningen, herunder mhp. elnettet og dens eventuelle begrænsninger.

Jeg er enig med Rigsrevisionen i, at det er relevant at være opmærksom på forsinkelser i udbygningen af elnettet, da udbygning af elnettet er en forudsætning for fortsat elektrificering af det danske energiforbrug, herunder elektrificering af industrien. Mit ministerium følger området tæt, og regeringsgrundlagets fokus på netudbygningen understreger mine politiske ambitioner for et hurtigere udbygget elnet.

5) Energinets interne opfølgning

Statsrevisorerne bemærker, at ”Statsrevisorerne finder styringen af udbygningen af elnettet kritisk, da ca. 70 % af de igangsatte udbygningsprojekter er forsinkede, og da Energinet kun delvist har et overblik over årsagerne til forsinkelserne. De projekter, som ikke er forsinkede, er generelt nystartede. De forsinkede projekter tager i gennemsnit ca. 80 % længere tid end forventet”.

Jeg er overordnet enig i Statsrevisorernes bemærkninger, og jeg har derfor bedt Energinet redegøre for indsatsen i Energinet, der forventes at imødekomme kritikken beskrevet i Rigsrevisionens beretning og Statsrevisorerne bemærkninger til beretningen.

Energinet har oplyst mig om, at de tager kritikken til efterretning og anerkender, at udbygningen af transmissionsnettet er forsinket og fordyret i forhold til de oprindelige planer, og at fremdriften i udbygningen af transmissionsnettet generelt er udfordret. Energinet har redegjort for en række interne tiltag, der er igangsat i Energinet mhp. at styrke deres projektstyring og sikre hurtigere netudbygning. I tillæg hertil har de haft en række nærmere bemærkninger til undersøgelsen, og jeg har vedlagt Energinets bemærkninger i deres fulde form.

Energinet har oplyst, at de arbejder kontinuerligt for at øge planlægnings- og eksekveringsevnen ift. at udbygge eltransmissionsnettet, herunder ift. kritikpunktet: *“70 % af de igangsatte udbygningsprojekter er forsinkede”*. Her oplyser Energinet, at de har udarbejdet en leverancestrategi for infrastruktur, der indbefatter et mål for rettidighed på nye anlægsprojekter på minimum 70 pct. i 2030 for nye projekter og 60 pct. for den samlede portefølje. Hertil har de opdateret deres metoder for at udarbejde tidsplaner og budgetter.

Statsrevisorerne bemærker, at *“Energinet har kun delvist overblik over årsagerne til forsinkelserne”*. Jeg noterer mig, at der i det tidligere nævnte porteføljeoverblik jf. afsnit 2 og 3 indgår en særskilt opgørelse over årsager til ændret idriftsættelse, som ligeledes er offentligt tilgængeligt.

Statsrevisorerne bemærker, at *“udbygningen af elnettet er foreløbigt blevet mere end 10 mia. kr. dyrere end planlagt”*. Energinet har oplyst, at Energinet arbejder med implementering af en ny såkaldt *Final Investment Decision-gate (FID)*, hvor den endelige beslutning om igangsættelse af et projekt afgøres, samt opdaterede metoder for budgettering og tidsplanlægning. Der følges op internt på implementering og anvendelse af ny FID-gate og opdaterede metoder for budgettering og tidsplanlægning. Effekterne heraf kan følges i antallet og omfanget af fordyrede anlægsprojekter efter indførelse af ny tilgang, i det førnævnte porteføljeoverblik til Folketinget. Jeg noterer mig derudover Energinets udlægning af, at: *“Energinets leverancestrategi for infrastruktur har mål om, at mindst 70 % af nye anlægsprojekter (med godkendt business case fra 1. / 1. 2025 og frem) skal være inden for godkendt budget i 2030”*. Jeg vil bede mit ministerium om at følge op på dette.

Statsrevisorerne bemærker, at *“hastigheden i udbygningen af elnettet skal mere end fordobles...”* Jeg deler ønsket om en hurtigere netudbygning jf. tidligere nævnte tiltag i regeringsgrundlaget. Jeg noterer mig samtidig, at Energinet vurderer, at en opgørelse baseret på kilometer ledninger ikke nødvendigvis er en hensigtsmæssig måde at opgøre hastigheden. Det afgørende for mig er, at Energinet løfter deres opgave med at udbygge transmissionsnettet, og at de forbedrer deres projektstyring, og udnytter de rammer de har. I tillæg hertil vil vi regeringen jf. regeringsgrundlaget *“fokuserer Energinets arbejde på de mest centrale opgaver, så der sikres maksimal udbygningshastighed og effektiv udnyttelse på lang sigt, der holder omkostningerne nede for forbrugere og virksomheder. Der skal ske en opdatering*

af de lovgivningsmæssige rammer for Energinet med fokus på at fremtidssikre regulering og Energinets opgaveportefølje. Endvidere skal Energinet have et udvidet mandat til at planlægge og udbygge elnettet proaktivt baseret på de politiske mål og forventet efterspørgsel frem for kun konkrete behov.”

Jeg har bedt Energinet redegøre for effekterne af de nævnte interne tiltag. Energinet oplyser: ”Effekterne af de enkelte tiltag er svære at isolere. Samlet set forventer Energinet, at de nævnte indsatser vil have en væsentlig positiv effekt på Energinets evne til at overholde tidsplaner og budgetter.” Energinet forventer endvidere, at effekter af konkrete tiltag ”kan følges i antallet og omfanget af forsinkede anlægsprojekter efter indførelse af ny tilgang, som rapporteres i det oven for nævnte porteføljeoverblik til Folketinget” Jeg mener, at det er positivt, at der er et offentligt tilgængeligt format, som sikrer konsistens i udviklingen. Samtidig følges der fra ministeriets side op på de konkrete måltal, Energinet har sat. Dette er et supplement til de KPI'er, ministeriet som ejer har sat for Energinet.

6) Afslutningsvise kommentarer

Jeg vil afslutningsvist bemærke, at jeg sætter pris på Rigsrevisionens undersøgelse og den har understreget behovet for handling både politisk, i Energinet og i ministeriets tilsyn hermed. Jeg er overordnet tilfreds med det igangsatte arbejde i de tre spor og har en klar forventning om, at det vil bidrage til en hurtigere og bedre planlagt netudbygning.

Med venlig hilsen

Samira Nawa
Klima-, energi- og forsyningsminister